

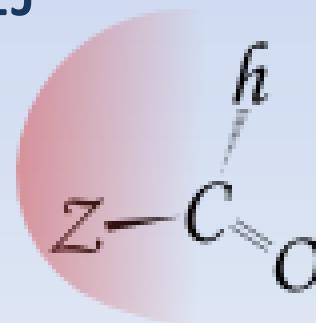

SYNTEZA ASYMETRYCZNA

Dr inż. Tomasz Rowicki

ZAKŁAD CHEMII ORGANICZNEJ

Konsultacje: pon. 14¹⁵-16⁰⁰, pok. 135, G.Ch.

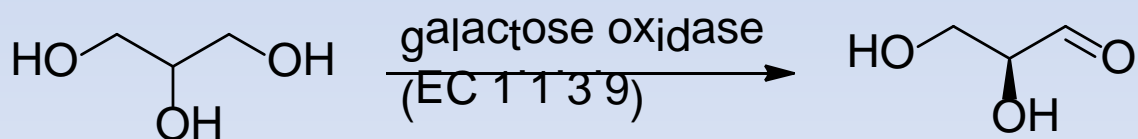
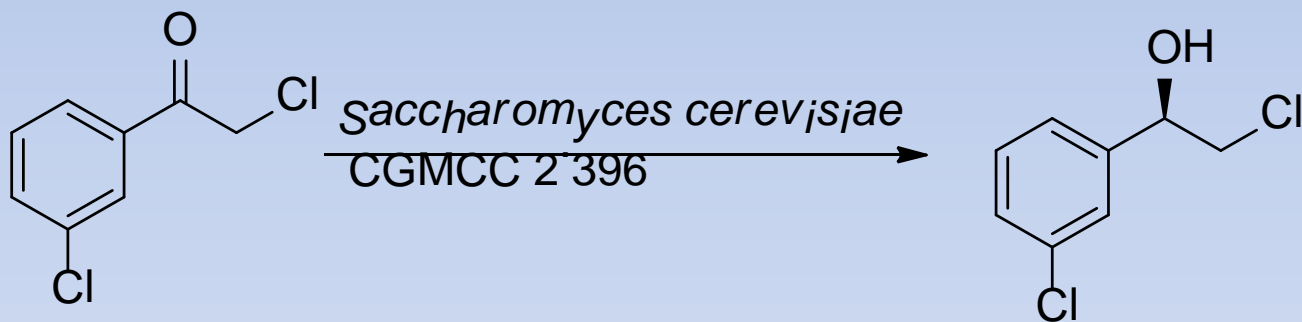

Zagadnienia na dziś

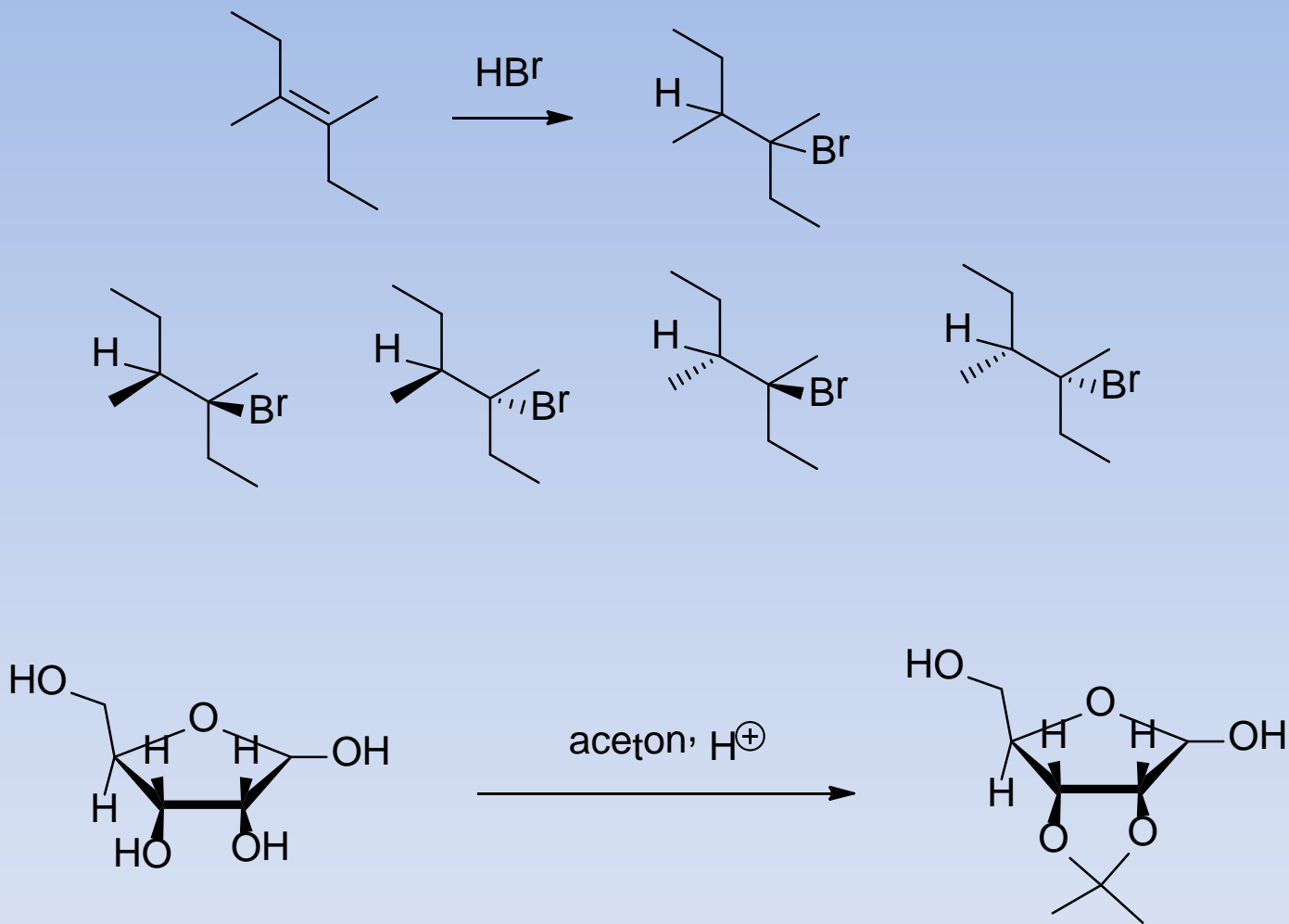
1. Co jest, a co nie jest syntezą asymetryczną?
2. Preorganizacja substratów – prochiralne grupy i strony
3. Synteza enancjo- i diastereoselektywna
4. Kontrola kinetyczna i termodynamiczna w syntezie asymetrycznej
5. Nadmiar izomeryczny produktów

Synteza asymetryczna (stereoselektywna)

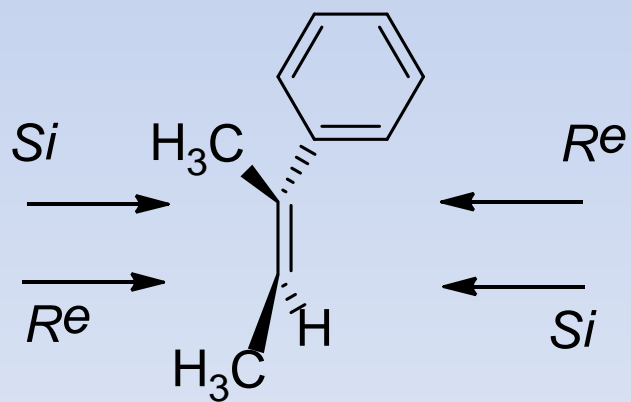
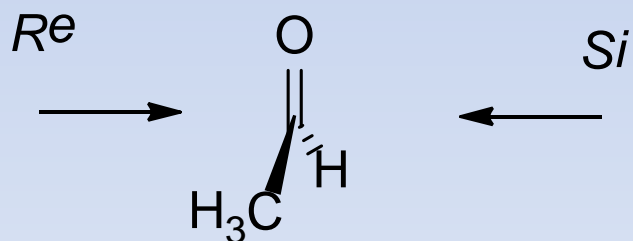
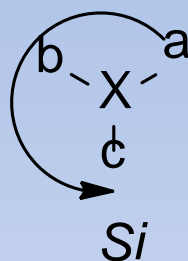
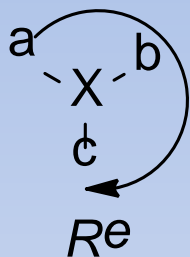
Reakcja, lub sekwencja reakcji, w których w cząsteczce substratu powstaje jeden lub więcej nowych elementów chiralności, i która wytwarza stereoizomeryczne produkty (enancjomery lub diastereoizomery) w nierównych ilościach.

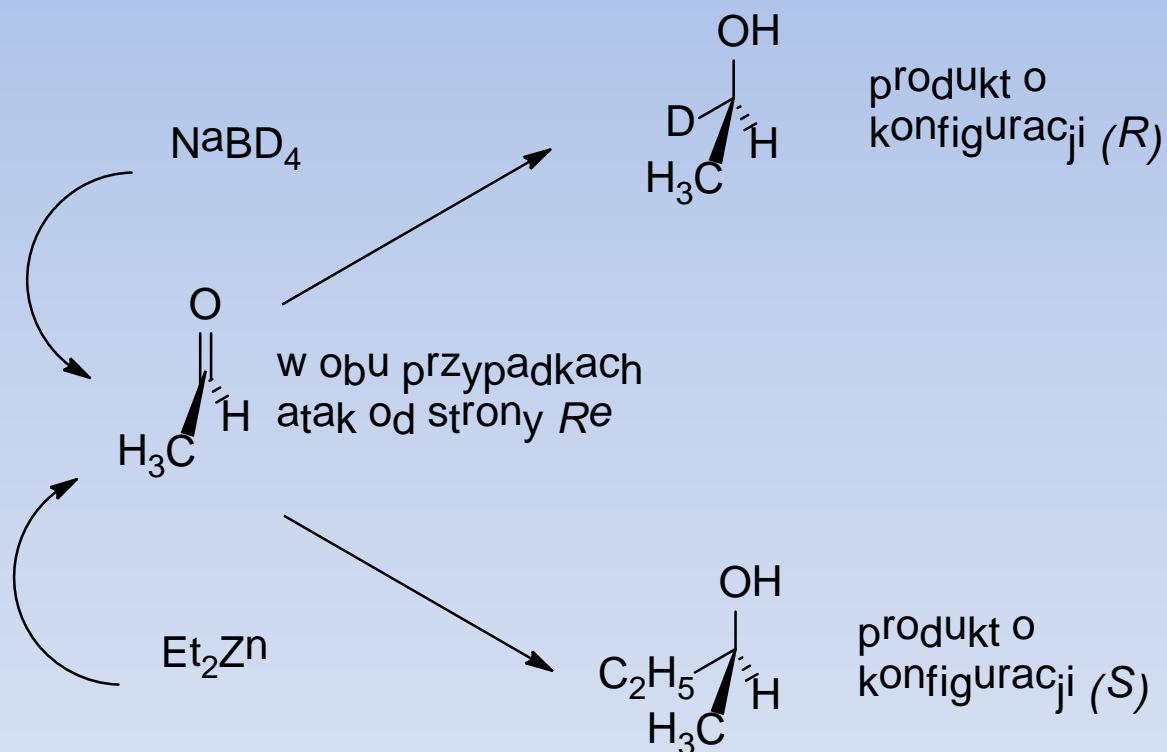
Co nie jest syntezą asymetryczną

Preorganizacja substratów – prochiralne strony

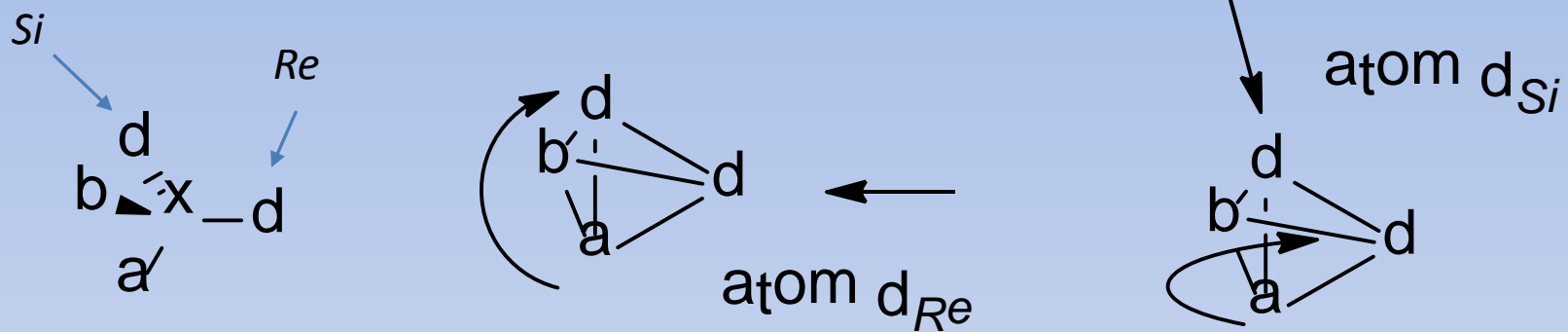

Preorganizacja substratów – prochiralne strony

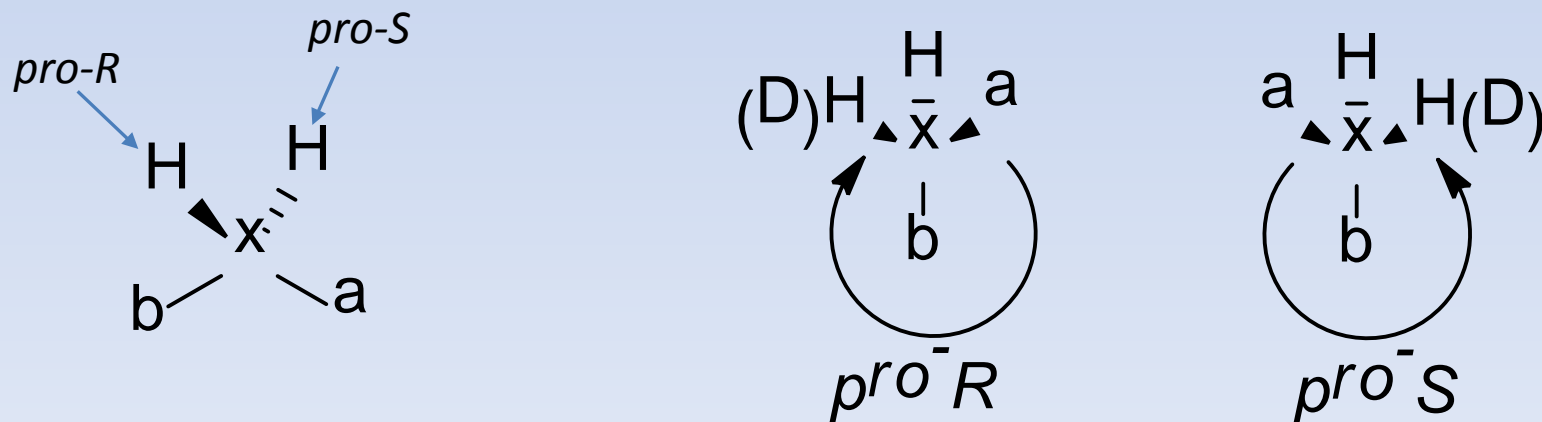

Konfiguracja nowego centrum stereogenicznego zależy zarówno od strony „ataku” reagenta jak i od pierwszeństwa grup!

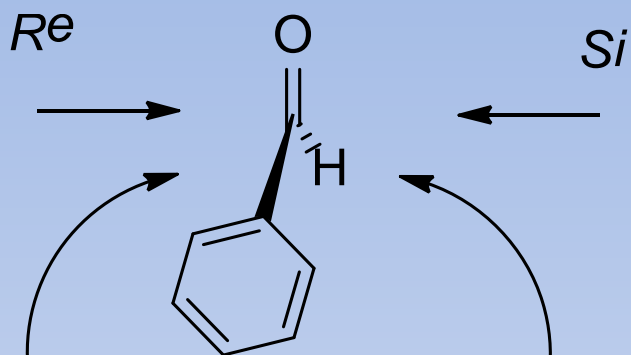
Preorganizacja substratów – prochiralne grupy (atomy)

Drugi sposób: prochiralne atomy wodoru w grupie metylenowej

Synteza enancjo- i diastereo-selektywna

achiralny reagent

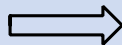

Enancjomeryczny stan przejściowy

Brak stereoselektywności

chiralny reagent

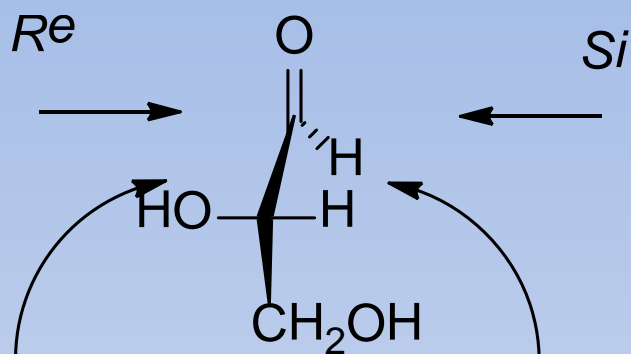
Diastereoizomeryczny stan przejściowy

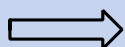
Możliwa reakcja stereoselektywna

Synteza enancjo- i diastereo-selektywna

achiralny reagent

Diastereoizomeryczny stan przejściowy

Możliwa reakcja stereoselektywna

chiralny reagent

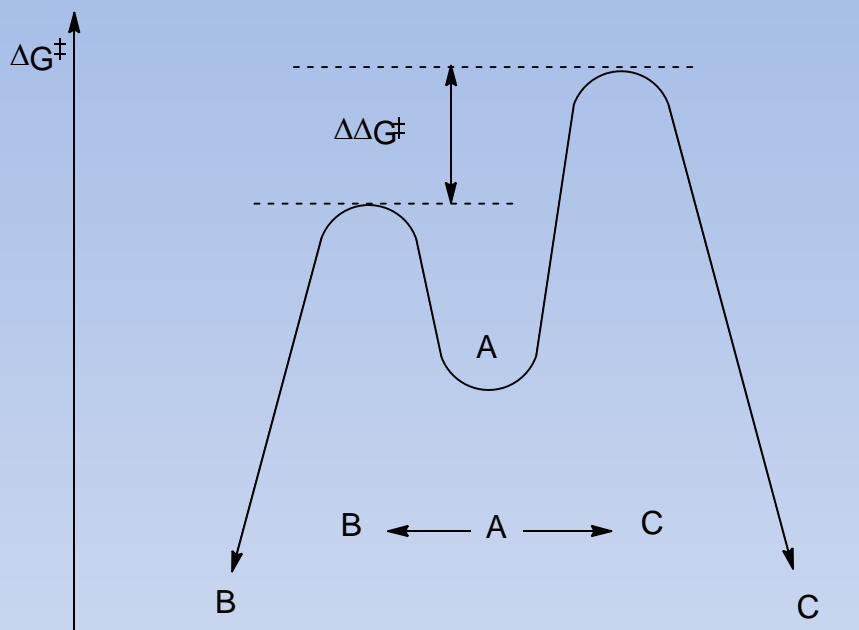

Diastereoizomeryczny stan przejściowy

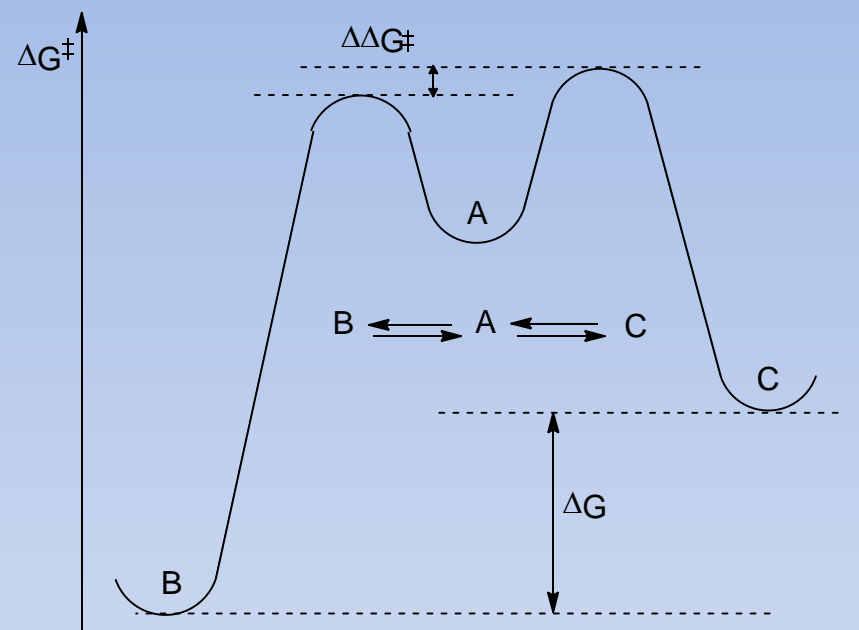
Możliwa reakcja stereoselektywna

Kontrola kinetyczna i termodynamiczna

Reakcja nieodwracalna

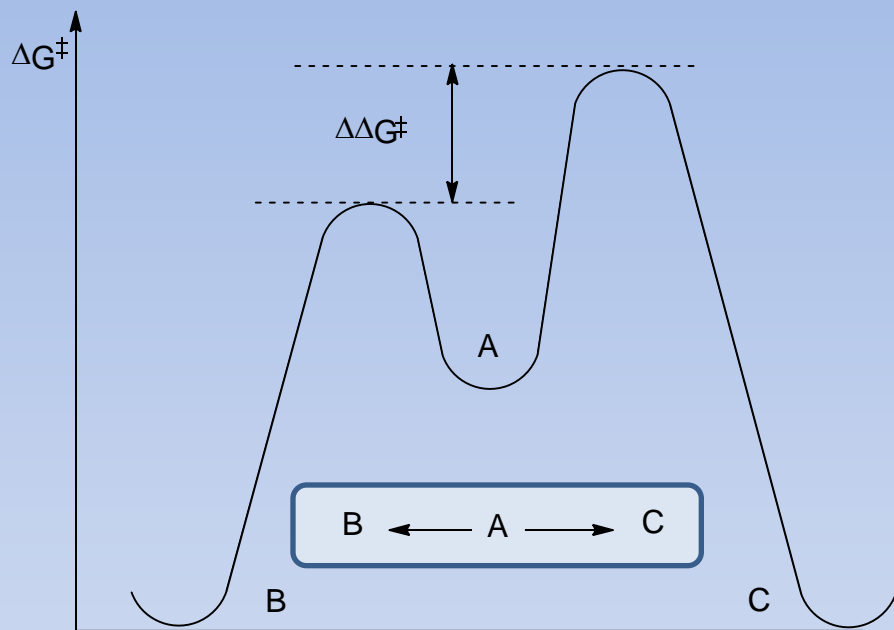
O stosunku ilości produktów
decyduje różnica
szybkości ich tworzenia

Reakcja odwracalna

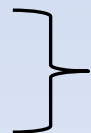
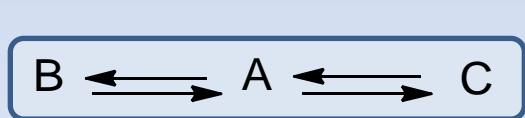
O stosunku ilości produktów
decyduje różnica
ich trwałości

Synteza enancjoselektywna - kontrola kinetyczna

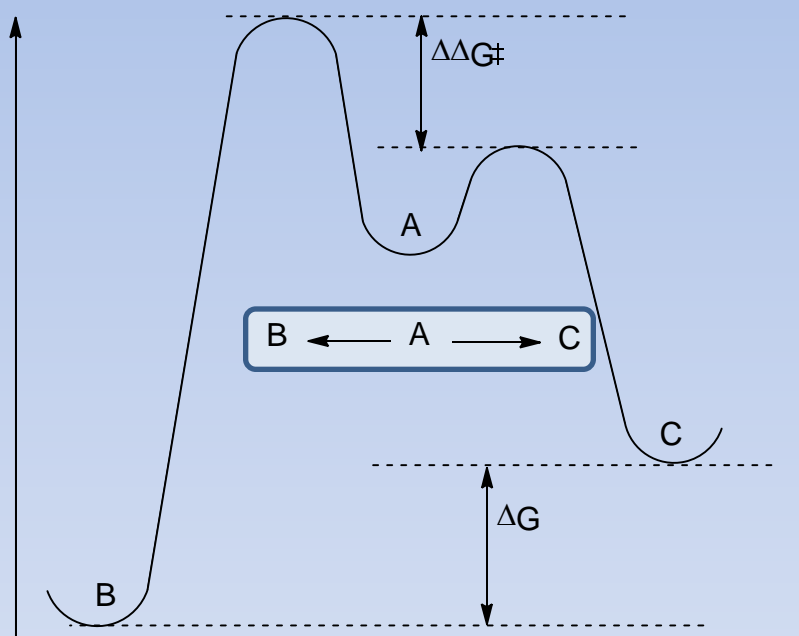
Enancjomery
nie różnią się energią.

Synteza enancjoselektywna
jest możliwa wyłącznie na
drodze kontroli kinetycznej

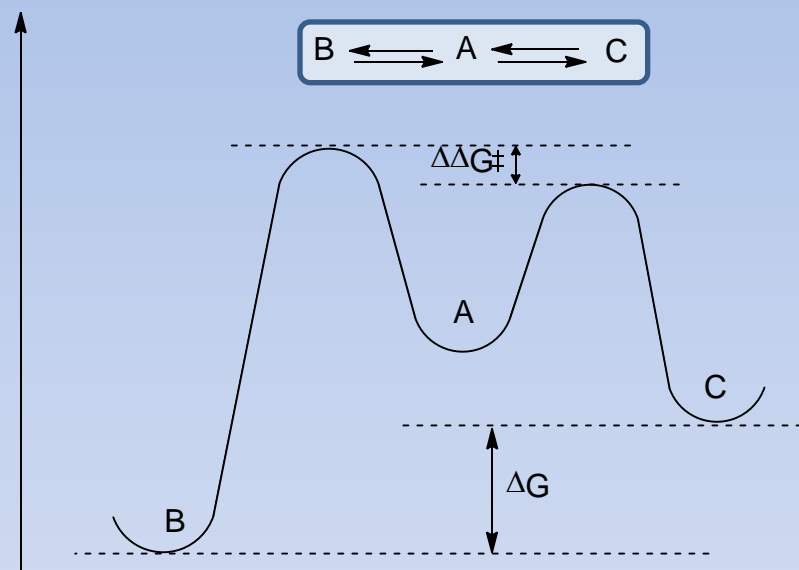

Istnienie równowagi oznacza
racemizację produktu.

Synteza diastereooselektywna – kontrola kinetyczna lub termodynamiczna

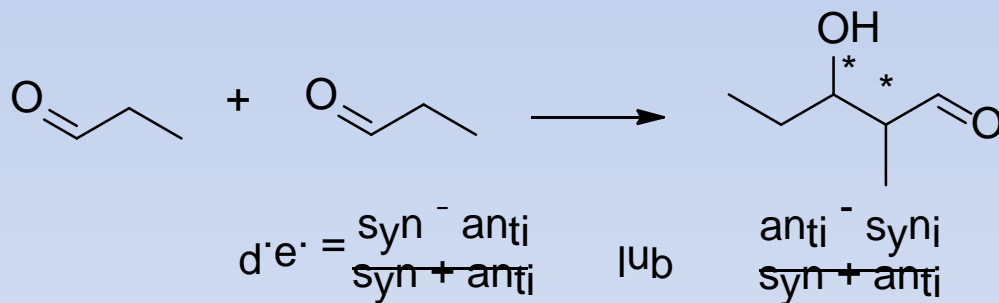
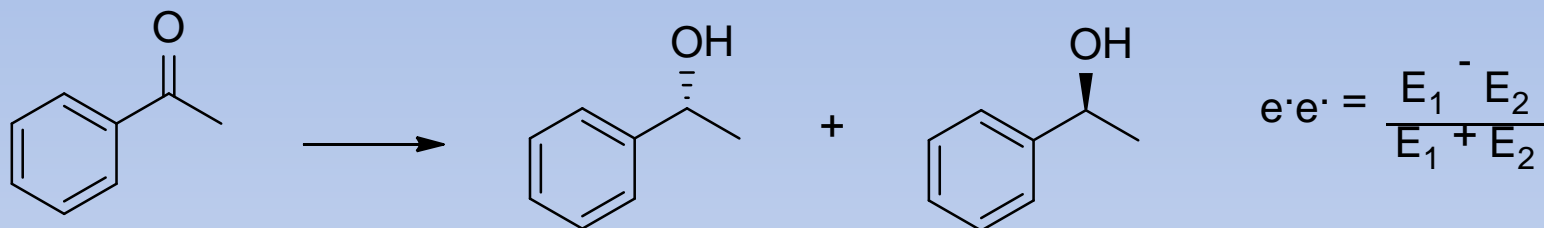
Reakcja nieodwracalna

Reakcja odwracalna

Synteza diastereooselektywna możliwa zarówno na drodze kontroli kinetycznej jak i termodynamicznej

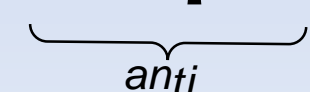
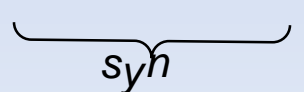
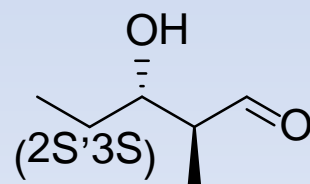
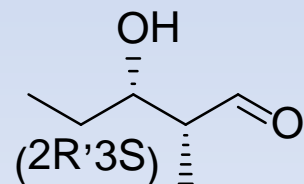
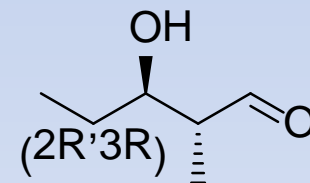
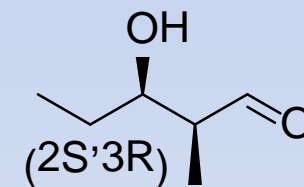
Nadmiar enancjomeryczny i diastereoizomeryczny produktów

4 izomery

$$e \cdot e' (\text{syn}) = \frac{(2S'3R) - (2R'3S)}{(2S'3R) + (2R'3S)}$$

$$e \cdot e' (\text{anti}) = \frac{(2R'3R) - (2S'3S)}{(2R'3R) + (2S'3S)}$$

Literatura do dzisiejszych zagadnień

1. Asymmetric Synthesis – The Essentials, pr. zbior., red. M. Christmann, S. Bräse, Wiley-VCH, Weinheim 2008
2. Principles of Asymmetric Synthesis, Praca zbiorowa, red. R. E. Gawley, J. Aubé, Elsevier Science & Technology Books, 1996. BG – dostęp on-line

SYNTEZA ASYMETRYCZNA

Dziękuję za uwagę

Konsultacje: pon. 14¹⁵-16⁰⁰, pok. 135, G.Ch.

